

PROSINEC 1940

Za oknem Tomovy kanceláře ve školské radě padal sníh. Sekretářka mu přinesla obálku z konopného papíru s přípisem od Royal Air Force. Sám pro sebe si v duchu odříkal děkovnou modlitbičku. Po té strašlivé noci v krytu v Lyceu se dobrovolně přihlásil ke službě u letectva a od té doby čekal napjatě na výsledek přijímací procedury. Teď zamáčkl na stole v modrém skleněném popelníku cigaretu, zhluboka se nadechl a obálku roztrhl.

Situace byla reálně taková: měl výtečné výsledky v testu, který spočíval v řešení jednoho sta slovních a prostorových cvičení v časovém limitu devadesáti minut. Rozeznal bez problémů číslice devět a čtyři v poli teček, kde by je neviděly osoby, které mají problémy s vnímáním barev. Do jedné skleněné lahvičky odevzdal 25 ml moče a do druhé mu ze žíly odebrali 25 ml krve; laboratorní výsledky potvrdily, že obojí je v naprostém pořádku.

Svlečený do spodků a za dozoru jakéhosi muže s knírkem, rodáka z Bristolu, provedl patnáct kliků a osm shybů a vyšplhal až nahoru po laně pět centimetrů tlustém a šest metrů dlouhém. Zaškrťáváním příslušných políček v dalším testu prokázal, že není ani ateista, ani přesvědčený odpírač vojenské služby a není na nic alergický. Zdravotní sestra mu držela v ruce skrotum, když byl vyzván, aby zakašlal, i když o tom se onen dopis nezmiňoval.

Pokračovalo se potvrzením, že při pohovoru se projevil pozitivně. Odvodní komisař ocenil, že Tom znal publikované dokumen-

ty, věnované ztrátám příslušníků RAF. Průměr byl dvacet mužů denně. Tom si to převedl na jednoho padlého každou hodinu. Když se k tomu přistoupilo z této strany, řekl komisaři, umožní to člověku konkretizovat si cenu lidského života. A ty hodiny je možné chápat jako články řetězu spojujícího minulou dobu míru s tou budoucí a sama sebe jako někoho, kdo by se rád do toho řetězu zapojil. Odvodní komisař pokládal Tomovy odpovědi na jeho otázky za velmi uspokojivé.

Tom se nemohl dočkat chvíle, kdy bude mít příležitost ukázat ten dopis Mary. Ode dne, kdy začaly nálety, se mezi ně začala vkládat nebývalá vzdálenost. Nepadlo o tom slovo, ale postrádal ty pravidelné procházky – jako byla třeba ta po jejich první společné noci – najednou zcela novým světem. Chyběly mu chvíle, kdy je déšť rozveseloval, lidé kolem v sobě nesli nějakou zajímavou záhadu a mosty překlenuvaly víc než jen řeku.

Samozřejmě tu taky bylo bombardování. Nedovolovalo jim být spolu v noci, kdy ona pobývala v domě svých rodičů a on často ve veřejném krytu na Prince of Wales Road. Avšak ani o víkendech, když byli spolu sami v Tomově mansardě, to nebylo ono. Do jejich milování se vkrádala jakási nepřirozená zdvořilost.

Ale teď tu byl ten dopis, který by ho měl rehabilitovat v Maryiných očích, ale také v jeho představách o sobě. V té obálce k němu snad konečně dorazilo osvobození jeho života od aktuálních nesnází.

Ovšem v posledním odstavci ho odvodní komisař s politováním informoval, že ministerstvo války jeho žádost vetovalo, protože jeho současné pracovní zařazení považuje za nepostradatelné. Přečetl si to znova – nebylo pochyb. Ten úřad měl pravomoc vyjmout člověka z vojenské služby vzhledem k významu jeho dosavadního pracovního zařazení, aniž bral v úvahu jeho přání a pocity. Tom zůstal sedět ve své pracovně s hlavou položenou na stole a se zavřenýma očima.

Když už to bylo k nesnesení, vstal, vyšel z budovy a přešel ulici do restaurace, kde do sebe hodil tři dvojité whisky. Potom

vyšel ven do sněhu, chvíli se bezcílně procházel a posléze zamířil k Maryině škole. Když k ní dorazil, sklepal sních z bot a z kabátu, vešel a nakonec se posadil na drobnou stoličku vzadu v její třídě a sledoval, jak s dětmi prochází generální zkoušku na tu jejich vánoční hru.

Všemu lidstvu se narodil Spasitel – v tom podle všeho spočívalo její hlavní sdělení. Všem bude odpuštěno, ať už provedli cokoli. To znělo docela dobře. Ruce se mu stále ještě třáslly zimou, a tak je sepnul a opřel si je o kolena.

Mary zašeptala směrem k němu: „Jsi v pořádku?“ Usmál se na ni přes hlavy dětí, ale každý nerv v těle mu vibroval stále větším napětím.

Děti už měly na sobě příslušné kostýmy. Mary se posadila k pianu a začala hrát poněkud švitořivou verzi písně „Je zjasněná půlnoc a zpěvy zní“. Dokonce se jí dařilo tu melodii trošku swingovat, jako by se naznačovalo, že ať už ty půlnoční zpěvy sdělují cokoli, možná se při tom i trošku pije. Silně po ní zatoužil. Mary dokázala člověka přenést přes všechno zlé. Ta touha byla až nesnesitelná.

Roli vyprávěčky obsadila Mary milou, hezounkou holčinou. Betty vystoupila do popředí při posledním tónu písně. „Stalo se to už velmi dávno. Ve městě jménem Nazaret přistoupil k Josefovi a Marii anděl a pravil...“

Nastalo dlouhé ticho a všichni se zadívali na anděla. Mary od piana napověděla: „Pohleďte...“

A Kenneth se rozpomněl na svůj text. „Pohleďte! Na tuto! Pannu! Bude mít! Dítě! Porodí! Syna! A oni mu! Dají! Jméno! Emanuel!“

„Ještě víc nahlas, ano? Pár lidí v Číně tě možná přeslechlo...“

„Emanuel...“ zašeptal Kenneth.

Křídla, vyrobená z tužšího papíru, mu najednou sklouzla až do pasu. Poppy, která byla oblečená jako ovečka, honem spěchala za něj a snažila se mu je vysunout zpátky do výše ramen. Společně vytvořili jakéhosi hybridního tvora, který ovšem v žádném

mýtu nefiguroval. Tom se musel smát, ale zároveň mu z očí tekly smutné slzy.

Měl pocit, že je jen vyčerpaný. Bombardování nedopřávalo nikomu klidný spánek.

V práci si člověk postupně zvykl na to, že kolegyně často zničehonic odbíhaly na toaletu. Všichni věděli, že se tam jenom utíkají vybrečet, ale leckomu by mohlo připadat, že na město nedoléhá svíravě válka, ale jakási agresivní epidemie inkontinence.

Pokusil se soustředit na hru. Thomas, ovintý tógou a s vavřínovou korunou na hlavě, popojel na svém invalidním vozíku, k němuž byly po stranách připevněny zlaté papundeklové desky, aby vypadal jako římský válečný dvoukolák, doprostřed scény.

Betty vyprávěla: „A stalo se v těch dnech, že císař Augustus vydal zvláštní dekret.“

„Celý svět bude muset platit daně,“ vložil se do toho svou replikou Thomas.

A teď vystoupili dopředu Maud a Zachary, oba v róbách z utěrek na nádobí, se svatozářemi kolébajícími se na jejich hlavách. Maud byla takové zakřiknuté děvče, do role matky Marie obsazené docela vhodně. Tomovi se zdálo, že i Zachary jako otec Josef je dobrá volba. Božská prozřetelnost jako by se tu projevila velmi přesvědčivě – svatá bytost jako bílá žena a její manžel černý jako Herodovo srdce.

Napadlo ho ovšem, jestli to Mary nezamýšlela jako dobrý žert. Teď měl najednou pocit, jako by ji znal hůř než na začátku jejich známosti. Nepřítel kromě bomb shazoval zřejmě i nálože pochybností.

Byl by se rád poradil s Alistairem. *Alistaire, kamaráde*, svěřil by se mu, *já si najednou připadám tak nějak mimo sebe, člověče*. Jenže Alistair byl teď na Maltě a dopisy od něj přicházely stále řidčeji. A nic opravdu smysluplného v nich nebylo. Podstatným věcem se vyhýbaly, chyběl v nich jakýkoli emocionální náboj, přetrvávalo jen staré ohrané žertování. Možná vůbec nepřipadalo v úvahu, že

by si člověk, který odešel do války, mohl zachovat stejně pevný vztah k příteli, jenž zůstal doma.

Svíral v prstech hrany židličky, na které seděl, a bezmocně málem skřípal zuby.

Betty pokračovala: „Avšak v Betlémě, jak se zdálo, pro ně nebylo místa, kam by se uchýlili.“

Děti se přeskupovaly, sestupně od důležitých postav k méně důležitým, od andělů k ovečkám, a chystaly se zpívat. Vedle Poppy teď stála další dvě jehňátka v bílých kombinézkách s vatovými nášivkami. Pak tam byla Beryl, kráska s utkvělým úsměvem, znepokojivě tichá, a idiot George, jehož vysoká postava se mezi mnohem drobnějšími dětmi vyjímalá dost groteskně, ale oddaně a poslušně se držel při malé Poppy. Mary hrála na piano a děti zpívaly.

*Žádný volný pokoj, kolébka měkká –
žlab jen v chudém chlévě Ježíška čeká.
Nikdo nenabízí střechu nad hlavou,
nikdo nevíta ho s duší radostnou...*

Tom kolísal od pocitů silně skličujících k zoufalému nutkání se rozesmát. Úžasné. Spasitel přišel na zem léčit a odpouštět, ale všichni zpívají o tom, že místní pohostinství jsou všechna obsazená. Příznačně anglický přístup k Božímu navštívení – přesně něco podobného tomu, o čem staří plukovníci psali pobouřené dopisy do *Daily Telegraphu*:

*Vážený pane,
jsem nucen rozhořčeně poukázat na...*

Avšak ten starý neměnný příběh přece jen přinášel jistou útěchu. Třeba ta vzdálenost mezi ním a Mary zase brzy zmizí. Možná je to jenom něco v něm – v téhle napjaté době se asi každý cítí tak či onak nejistý. Může za to ta drtivá únava, ten stálý strach,

to mentální napětí, rodící se z toho, že druhým neustále říkáme, že to *určitě nakonec zvládnem*, kdežto sobě, že *už nemůžem dál*.

Když teď slyšel ty děti zpívat, rozžihalo to v něm plamínek naděje. Možná tu válku nakonec přece jen vyhraje. A Mary se zase bude v jeho náruči smát a ty kvílivé sirény už houkat nebudou.

Děti dozpívaly, ale Mary hrála tiše dál a svatý pár při tom ukládal Ježíška, chlapečka-panenku, do slámou vystlané přepravky na mléko.

A Betty pak pokračovala ve vyprávění: „A tak Marie dala život synkovi, zabalila ho do povijanu a uložila v chlévě do žlabu. A pak přišli ovčáci a ptali se, jak se ten novorozenec jmenuje. A Josef pravil: ...“

Dlouhá pauza. „A Josef pravil: ...“

Zachary jako by zmrzl, oči dokořán.

„Tak mluv, miláčku,“ pobízela ho Mary. „Josef pravil: ...“

Zachary se rozbrečel, vyběhl ze třídy a přibouchl za sebou dveře. Děti se začaly smát a šeptat si spolu. Mary je umlčela dvojím tlesknutím. „Ticho, děcka! Zazpíváme si znovu tu píseň, ano? A pan Shaw bude tak laskav a půjde se po Zacharym podívat. Můžu poprosit?“

Tom automaticky zareagoval pošetilým gestem – *Kdo, já?* A málem pod Maryiným trpělivým pohledem omdlel.

Chlapce pak našel před školou, jak vztekle kope do sněhu.

„Je to kravina!“ vykřikl, když Toma spatřil. „Ta hra je úplně blbá a mě ani nenapadne, abych se to učil zpaměti!“

Tom se ho chystal přemlouvát, ale pak to vzdal a opřel se o vstupní dveře.

Zachary se na něj zamračil. „Vám je to fuk?“

„No – *Hamlet* to jistě není...“

„Vy jste opilej.“

Tom si zapálil cigaretu. „Řekni mi – proč ty vlastně chodíš do školy?“

„Abych se vzdělával.“

„A k čemu ti to bude?“
„Abych sehnal nějakou dobrou práci. S minstrelama dělat nechci.“
„Proč ne?“
„Dyť jste to viděl, ne? Vy byste v tom šaškovat chtěl?“
„Běloši to nedělají. Nedovedu si něco takového představit. *Hamlet* by se tak hrát nedal.“
„To mě nezajímá.“
„A zajímá tě vůbec něco?“
„Co vy víte.“
„Pořád někam zdrháš. Slečna Northová mi o tom ukazovala zápisy.“
„No a?“
„No a? Když chceš chodit do školy, tak proč z ní pořád utíkáš?“ Zachary sklopil oči. „Zavřete mě? Budu muset být po škole?“ Tom se tomu musel zasmát.
„Co jako?“ zeptal se Zachary.
„Zůstat po škole? Ne. Jenom když na mě budeš pořád kopat ten snůh.“
Zachary přestal. „Je toho strašně moc, abyste věděl.“
„Čeho je moc?“
„Psaní. Matiky. Všichni ve třídě na mě čuměj. V hlavě mi třesťtí – *Tohle nejde vydržet. Tady nebudu*. Pořád hlasitějš. Až nakonec uteču. Rád bych zůstal, ale nejde to.“
Tom si vyhrnul límec kabátu, aby se chránil proti chladu.
„Tak co mám dělat?“ chtěl vědět Zachary.
„Co máš dělat? Já ti těžko poradím. Nevím, jaké máš problémy.“
Zachary zaváhal. „A vy myslíte, že nějaký mám? Že jsem... nemocnej?“
„Slečna Northová si myslí, že máš slovní slepotu. Mně ještě diagnózu nezjistila.“
„Proč by – s váma něco je?“
Tom pokrčil rameny. „Asi jo, ale zatím to nemá jméno.“

Zvedl se vítr a vmetl jim do tváří sních.

„Jak dlouho chceš ještě tady venku strašit?“ zeptal se Tom Zacharyho.

Ten jen strčil ruce do kapes a neodpověděl.

„Vrátit se je těžší než utéct, vid? Mám tě tam snad odvléct násilím?“

Zachary nijak nereagoval. „Klidně se tam vraťte, jestli je vám zima. Přijdu, až se mi bude chtít.“

Tom na okamžik zaváhal a pak řekl: „Tak jo.“ A vešel do budovy. V polovině chodby, pro případ, že by si to ten kluk přece jen rozmyslel, zavolal přes rameno zpátky: „Jen tak mimochodem – jméno toho novorozence je Ježíš. Kdyby se tě ovčáci náhodou ještě ptali.“

Chvilí ticho a pak se za Tomem ozvaly šouravé kroky. A vzápětí: „Že bych byl retardovaněj? To teda nejsem.“

Tom se potěšeně pousmál.

Ve třídě Betty Oatesová právě odříkávala: „A anděl svolával ovčáky z polí, aby se přišli podívat, a oni uposlechli a stanuli v úžasu.“

George a Poppy se právě spolu něčemu hihňali, a pak se najednou rozesmáli přímo hystericky. Mary se na ně přes klavír přísně zamračila. „Až se sem zítra na tu hru přijdou podívat vaši rodiče, tak ani já, ani všichni andělé nebeští nebudeme stát o žádné vaše skopičinky – jasný? A teď pokračujeme.“

Děti zazpívaly „Tichou noc“ a pak se převlékly do školních uniforem a uklidily žlab. Svatozáře pověsily na věšáčky a odešly domů raději dřív, aby tam dorazily před případným večerním náletem.

Mary a Tom se usadili vzadu v prázdné třídě.

„Moc ti děkuju, žes Zacharyho přived zpátky.“

„To není žádná moje zásluha. Mělas pravdu. Ten kluk je naprosto v pořádku.“

Pohladila ho po tváři. „Ty jsi taky docela v pořádku, vid.“

„A co ty? Děje se něco?“

„To se mě táta ptá taky, i když si vůbec nejsem jistá, jestli to myslí stejně tak laskavě jako ty. Doprovodíš mě domů?“

„Nevím, jestli by to...“

„Pokud jde o tátu, neměj strach. Není skoro nikdy doma, a pokud ano, tak by ti určitě jenom nabídl sklenku svého vánočního vína. Palmer ho vyrábí z hřebíčku, kostelního zvonění a Dickensových povídek. Ukaž, jak by ses tvářil.“

Tom si olízl rty. „To zní skvěle.“

Mary se zatvářila trochu ustaraně. „Až moc.“

Tom to zkusil znovu. „To víno chutná znamenitě.“

Přikývla. „Jenom bys ho pak nesměl moc chválit. To by ti pak vnutil ještě další sklenku. Už k tomu několikrát došlo.“

„A oběť přežila?“

„Náš pes se ho jednou napil přímo z kádě. Pohřbili jsme ho pod kamélií.“

Vyšli ven. Nelítostně chumelilo. Na ulicích se sníh měnil v břečku a brzy byli oba zkrhlí a mokří.

„Tohle počasí se hodí, ne?“ konstatovala Mary. „Jestli to vydrží, tak dneska Němci nepřiletí.“

Tom zvedl hlavu k obloze. „Poslyš, já už jich mám vážně plný zuby. Nikdy bych to do sebe neřek, že jsem schopnej tak nenávidět. Ale oni jsou vážně bestie.“

„Proto jsou to taky naši nepřátelé. Má to neprůstřelnou logiku, ne?“

Usmál se. „Co já bych si bez tebe počal.“

„Tvůj život by byl nesmírně zmatenej,“ zašveholila a zavěsila se do něj.

Trochu zpomalil a na chvíli se dokonce zastavil pod chabou ochranou markýzy jakéhosi řeznictví. Výkladní skříň krámu byla křížmo přelepená širokou lepicí páskou a za ní stály na prázdných policích opuštěné přístroje: kráječ slaniny, kráječ sýrů, černé železné váhy – slovník jazyka, kterým teď nikdo nemluvil.

„Tome? Miláčku?“

Uvědomil si, že nevidomě zírá do té hladové výlohy.

„Mám dojem, že by ses na mě měla vybodnout.“

Vítr jim hrnul sníh na nohy. Motory aut nařikaly, jak pneumatiky v té čvachtanici prokluzovaly.

„Nezajdem se na chvíli někam ohřát?“

Narazili na jakousi kavárnu, širokou sotva na dva stolky, s prázdnými sypátky na cukr a stejně prázdnou ošátkou na kreky na pultě. Byli tam jediní hosté. Sundali si rukavice, ale zůstali v kabátech a nechali si klobouky.

„K jídlu asi nic nemáte, co?“ zeptala se Mary číšnice.

„Jenom čaj, prosím.“

Přinesla jim ho v hnědě glazované konvici. Když jí pak míchali, mohli si dělat naději, že snad bude silný. Doufat se v těch posledních, všeobecně ředěných měsících dalo vždycky, ale když teď tím čajem nakonec přelili v šálcích trošku mléka připravenou na dně, uviděli, že budou pít prakticky téměř čistou vodu. Čajové lístky se teď amortizovaly na dvě stě procent.

Tom pomalu kroužil lžičkou v tom truchlivém moku. „Zkusil jsem se přihlásit na vojnu, k letectvu.“

Položila mu ruku na předloktí. „Ne...!“

„Myslel jsem, že na to mám – naučit se sestřelovat ty zasraný německý éra, když je to teď vlastně vyložená sebeobrana. Ale ministerstvo války mě k tomu nepustí.“

„Ale Tome...“

„Doufal jsem, že když budu mít na sobě uniformu, budeš na mě možná pyšná.“

Vzala mu hlavu do obou rukou a natočila ji přímo proti sobě. „Proboha, za co mě vlastně máš?“

„Jsi strašně milá, loajální holka. Ale oba víme, že už to není takový jako na začátku.“

„Samozřejmě, ty hlupáčku. Jsme o sto let starší!“

„Někdy si představuju, že ty by sis zasloužila takovýho chlapa, jako je Alistair. Co v tý válce skutečně bojuje.“

Chvíli oba mlčky míchali ledý čaj. Mokřý sníh zalepoval výkladní skříně.

„To si nedovedu představit,“ řekla nakonec Mary.

„Ale napadlo tě to.“

Čekal. Její lžička cinkala o šálek.

„Já bych řekla, že se na to vůbec nehodím, milovat takového člověka – když mu v souvislosti s tou válkou tak strašně ztvrdlo srdce.“

„Ale to se muselo stát. Za to on nemůže.“

„Ale nám se to stát nemusí.“

„Myslíš? Opravdu ne? Mně je každým dnem hůř a hůř. Že jsem takhle mimo. Člověk tady reálně může doufat, že přežije. Ale to neznamená, že bude žít naplno.“

„Prosím tě, Tome...“

Sevřel si hlavu v dlaních. „Víš, připadám si hrozně zbytečnej...“

„Nepřipadej,“ žádala ho Mary. „My tě zase postavíme na nohy. Pomůže jedna sklenička tátova vánočního vína. Je tak hnusný, že jsem si jistá, že ti rázem vyžene z hlavy všechny chmury a budeš se modlit, abys umřel co nejrychleji.“

Čím nezlomnější byla, tím to bylo horší. „Prosím tě,“ přesvědčoval ji, „beze mě budeš mnohem šťastnější.“

„Ale nebude to můj život, chápeš? Já si vybrala tebe, a miluju tě tím víc, že jsi tak úžasnej a prosíš mě, abych tě od sebe sama odehnala.“

Rodil se v něm náznak úsměvu. „Ty jseš prostě blázen.“

„Máma říká, že jsem neskutečně umíněná.“

Tom měl pocit, že je naprosto vyřízený. „Promiň. Omlouvám se.“

Zavrtěla hlavou. „My se v tomhle musíme střídat – co ty na to? Pokaždý když bude někdo z nás takhle pod kopcem, bude ho muset ten druhý z toho vytáhnout, ano?“

Zůstali v prázdné kavárně sedět ještě pár minut a dopíjeli čaj, dokud byl aspoň trochu teplý. Objevil se tam další pár; hned za dveřmi zdupával z bot rozbředlý sníh – ona v dlouhé pláštěnce s kapucí, on v uniformě námořního důstojníka. Číšnice jim servírovala kreky, které vytáhla zpod pultu.

Mary se zasmála a vzala Toma za ruku. „Pojď – vypadneme odtud.“

Stále ještě sněžilo. Přitáhli si kabáty u krku pevněji a pak se vedli za ruce. Ta vánice byla nepříjemná, ale nežehrali na ni, protože za tohoto počasí se opravdu nedaly čekat žádné nálety. Dnes spolu budou spát – to teď bylo jasné; a i když v tom nebude takový žár jako na začátku jejich vztahu, tepla v tom bude jistě zase víc.

Temné odpoledne se chystalo přejít v ještě temnější večer a ten se později promění v černočernou noc. Beze slova kráčeli slepým městem. Sníh tlumil jejich kroky. Nevyčísitelné škody teď nebyly vidět, vlnivé haldy sutin překryly návěje sněhu – vyhlédnou z nich, až přijde vlídnější počasí.

Světlo a zvuky se postupně vytrácely, až nakonec zbyli jen oni dva. A pohřbené kolosální město s narychlo pospravovaným potrubím a improvizovanými komunikacemi a podzemními úkryty před hrůzně rozkladnými účinky bomb. Sníh na to vše alespoň na chvíli umožňoval zapomenout.

My dva se možná přece jen navzájem zachráníme, napadlo Mary. Možná i tohle město přežije. Ona má zatím ale jen jedinou možnost – držet Toma za ruku. Sníh se zklidňoval. Ona taky.

Na střechách domů se začaly probouzet pátrací světlomety, zaměřené vzhůru skrze rozvířené vločky, a hrály modrobílými koly po spodních vybouleninách mraků. Bylo možné sledovat elegantní kužel světla, jak nahoře naráží na bělost bouře, která toho dne svým vířením překrývala skoro celou Evropu. Člověk mohl na sebe nechat zapůsobit obrovské rozmáchnutí zimy a pak začít pohledem sjíždět po tom štíhlém sloupci světla zase zpátky dolů na ostražitě město a zjišťovat, jak je křehké – viz ta žena a ten muž, kteří držíce se za ruce putují ulicemi, jež padající sníh učinil bezejmennými.

„Já tě miluju,“ řekla znenadání Mary.

„Opravdu?“

„Rodiče vynecháme, jo? K tobě to odtud není daleko.“

V teple rukou, za které se drželi, vyvstala najednou výrazná naléhavost. Přitiskli se k sobě. Tenhle sníh brzy roztaje. Vítr odfoukne mraky. Během zítřejší noci možná oblohu nad Londýnem opět navštíví německé bombardéry.